

СТАНОВИЩЕ

по конкурсна процедура

за заемане на академичната длъжност „доцент”

по област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.4. Обществено здравеопазване,
научна специалност Управление на здравните грижи
за нуждите на Катедра „Здравни грижи“, Факултет Обществено
здравеопазване, МУ-Варна
обявен в ДВ, бр. 54/23.06.2023 г.

Със заповед № Р-109-372 от 21.08.2023 на Ректора на Медицински университет “Проф. Параскев Стоянов” – Варна и въз основа на протокол №210/14.08.2023 г. на заседание на Факултетния съвет на ФОЗ, МУ-Варна съм избрана за член на Научното жури по посочената процедура. С протокол № 1/04.09.2023 г. от първото неприсъствено заседание на Научното жури съм определена да изготвя становище.

Единствен кандидат в конкурсната процедура е гл.ас. Галина Илиева Петрова, д.оз. от катедра “Здравни грижи “ на МУ - Варна

1. Кратки биографични данни и кариерно развитие на кандидатката.
Родена е на 21.02.1973 г. в гр. Белослав. **Образование.** Завършва полувисше образование в ПМИ - Варна със специалност “медицинска сестра - общ профил” през 1996 г., бакалавър - Здравни грижи” в МУ - Пловдив през 2001-2003 г., магистър - Здравни грижи” във ФОЗ, МУ - София през 2005-2007 г. След специализация през 2011-2014 в ТрУ - Ст.Загора, придобива специалност “Медицинска педагогика”. Докторантка е към катедра Социална медицина и здравен мениджмънт на ТрУ - Ст.Загора 2014-2016г. На 24.02.2016 г. защитава дисертационен труд на тема “Профилактични грижи за деца - ролята на медицинската сестра” и придобива ОНС “доктор.” **Професионално-трудовия си път** започва през 1996 г, като медицинска сестра в Дом “Майка и Дете” - Варна, продължава до 1998 г. в Детско поликлинично отделение на ПОКБ - Варна. Следва работа в УМБАЛ “Проф. д-р Ив. Киркович”-Ст. Загора до 2001 г., с две години - в индивидуална практика за първична медицинска помощ и от 2006 до 2007 г. е старша медицинска сестра на Дом за медико-социални грижи “Д-р Ан.Головина” - Стара Загора, ТрУ - Ст.Загора. **Академичното ѝ развитие** започва през 2007 г., когато след успешен конкурс е назначена за асистент в Катедрата по социална медицина и здравен мениджмънт на ТрУ - Стара Загора. Работи на тази позиция до 2019 г., след което и до момента е главен асистент в катедра ”Здравни

грижи” на ФОЗ, МУ-Варна. **Участие в научни проекти** - има в пет проекта (четири в ТрУ-Ст.Загора и към момента в един в МУ-Варна). Три от проектите са тясно свързани с профилактика в детското здравеопазване. **Чужди езици и членство в организации.** Владее писмено и говоримо руски, а английски език - на ниво В 2. Членува в научните организации: Българска асоциация по обществено здраве (БАОЗ) и Европейска асоциация по обществено здраве (ЕУРНА), Българско научно дружество по обществено здраве (БНДОЗ), Българско дружество по история на медицината, член на ръководството му. **Членство в професионални организации:** Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ). **Обобщение:** гл. ас. Галина Петрова е доказала в 25-годишния си професионален стаж, в т.ч.16 години академична кариера, стремеж към професионално и научно усъвършенстване, активно участие в научни проекти и изследователски опит по проблемите на детското здравеопазване.

2. Научно-изследователска дейност - съпоставка с наукометричните изисквания за заемане на АД „доцент“ според ЗРАСРБ и ПРАС на МУ-Варна от 2021 г.

Гл.ас. Галина Петрова се явява в обявената конкурсна процедура със следната научна продукция:

- Дисертационен труд за ОНС „доктор“- 1 брой-**50 точки**;
- Хабилизационен труд- монография, 162 стр. – 1 брой-**100 точки** ;
- Публикации в научни издания, реферирани или индексирани в световноизвестни бази данни, WOS или Scopus – 4 броя статии - **82,5 точки** и наличие на **Импакт фактор -3,123**;

Публикации и доклади в нереферирани списания с научно рецензиране и/или публикувани в рецензирани колективни томове в пълен текст - 16 броя - **126,2 точки**;

Цитирания - 6 броя- **55 точки**

Съпоставката на постигнатите от кандидатката брой точки 413,7 с минималния брой точки изисквани от ЗРАСРБ за заемане на АД “доцент” показва, че тя не само изпълнява посочените изисквания, но и ги надвишава

Представената научна продукция на гл.ас. Галина Петрова е в предметната област на конкурса. **Разпространението на резултатите от научно-изследователската работа** на кандидатката се осъществява както чрез публикациите в подходящи списания, така и чрез участията в редица научни прояви. В приложения списък фигурират 10 международни научни форуми и 21 национални.

3. Качествена характеристика на научно-изследователската продукция на кандидатката.

Оценка на хабилитационния труд. Монографичният труд „Сестринството в детското здравеопазване“ е първи в нашата научна литература, който разглежда проблемите, исторически и съвременни, на определена група медицински сестри. Основанията за този избор са сериозни, защото сестрите работещи с деца са първи, които имат шанса да работят с апаратура (недоносени деца) да полагат както болнични, така и извънболнични грижи, съчетавайки лечебни и профилактични дейности. Написан е .върху 162 страници, позовава се на 214 литературни източници и е структуриран в четири глави. Първата глава „Исторически аспекти на детското сестринство” представя най-важните моменти от историята на медицинските грижи за деца в Европа и САЩ, като ги поставя в контекста на хуманитарните движения за обществена справедливост, правата на децата, засилване ролята на медицинската наука, без които постиженията на общественото здраве в 20-и век не биха били възможни. Показан е пътят, по който практиката за здравно наблюдение на децата в ранна възраст с участие на медицинските сестри доста бързо се превръща в стандарт в почти всички европейски държави. Заедно с това тя допринася за първи път да се формира професионална група медицински сестри със знания и умения за работа с деца в областта на профилактиката.

Втората глава е посветена на съвременни проблеми на детските медицински сестри като фокуът е върху три теми: следдипломно обучение, самостоятелна или относително самостоятелна сестринска практика и социални, психологически и организационни проблеми на медицинските сестри, работещи с деца. Представените проучвания, изключително актуални, само от последните 3-4 години, могат да станат извор на идеи за изследователска работа в трите разглеждани направления, а също и за разработване на стратегии за справяне с проблеми, отнасящи се до здравето, работоспособността и професионалната удовлетвореност на самите медицински сестри. В трета глава синтетично е представена еволюцията на детското здравеопазване в България от 1920-те години до наши дни, като чрез институциите, в които работят медицинските сестри, се разкрива тяхната роля. Изтъкнато е значението на Детските здравно-съвещателни станции и сестрите-посетителки през 20-те/ 40-те години на 20-и век за модернизацията на обществото. Въз основа на богат документален материал авторката не само поднася нови или малко известни факти, но издига нови обяснителни хипотези. Със собствени проучвания тя застъпва тезата за приемственост на идеите за развитие на детското здравеопазване на лекари - общественици в довоенния период и изградената след 1950 г. здравна система. Патронажните сестри в широката мрежа от детски консултации имат за прототип сестрите-посетителки. Авторката поставя дискусивно въпроса за отсъствието на

сестрата от Детската консултация в настоящия момент. Във връзка с това, в глава четвърта тя представя резултати от собствени проучвания, които потвърждават необходимостта от по-нататъшна изследователска работа в тази насока.

Монографичният труд „Сестринството в детското здравеопазване“ на Галина Петрова, д.оз е задълбочено изследване, което има познавателно значение, съдържа насоки и идеи за бъдеща изследователска работа и заслужава висока оценка.

Оценка на научните приноси.

Гл.ас. Галина Петрова, д.оз. представя 30 пълнотекстови научни публикации, добре оформени, отпечатани в реномирани издания. Достойнство на научната продукция е приложението на подходящи за целите на проучванията изследователски методи, както количествени, така и качествени (дълбочинни интервюта, съдържателен анализ на писмени казуси и др). Използвани са широк спектър от статистически методи и адекватно интерпретирани при обсъжданията. Добре оформени са приносите в конкретните статии.

Изразявам съгласие с представената справка за научните приноси. Освен приносите от проблемния кръг “Детско здравеопазване и медицински сестри”, искам да отбележа в тематиката на кандидатката наличието на “Етични и организационни проблеми на продължителната грижа в Общата медицинска практика”, една значима и перспективна област, по която тя има девет публикации. Значителни, неотбелязани до сега, но също с капацитет за бъдеще са приносите в “Здравно-социални неравенства в ранната детска възраст”.

Приносите от научно-изследователската работа на Г.Петрова са както теоретико-познавателни, така и практико-приложни.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидатката .

В своя 16-годишен педагогически стаж Галина Петрова е натрупала голям опит в работа с различни видове студенти и преподаване на широк кръг учебни дисциплини. Като асистент в МФ на ТрУ-Стара Загора е ангажирана с учебни дисциплини при бакалаври и магистри по Управление на здравни грижи. Наред с практически упражнения, семинари и преддипломен стаж, след придобиване на ОНС „доктор” с решение на ФС ѝ е възлагано провеждане на лекционен курс. В катедра “Здравни грижи” на МУ-Варна тя преподава значителен брой дисциплини от учебния план на специалност „Медицинска сестра“: философия и въведение в сестринските грижи; сестрински грижи при неврологично болни; сестрински грижи при очни, ушни и носно-гърлени болести; сестрински грижи при инфекциозно болни; сестрински грижи при соматично болни; сестрински грижи при хирургично болни; сестрински грижи по домовете; сестрински грижи при деца и възрастни

с увреждания; сестрински грижи за възрастни; учебна практика.Участва в актуализация на учебните програми по тези дисциплини. Курсов ръководител.

Според приложената справка за учебната натовареност е видно, че през последните 4 години гл.ас. Галина Петрова е имала годишна натовареност 749, 713, 702, 743 часа, с което постоянно надвишава приетия норматив от 360 часа.

Г.Петрова полага постоянни грижи за повишаване на педагогическата си квалификация чрез участия , в т.ч. във виртуални курсове в последните години на епидемиологична обстановка.

Лични впечатления. Познавам Галина Петрова още като асистент в Катедрата по социална медицина и здравен мениджмънт в ТрУ-Стара Загора като всеотдаен и обичан от студентите преподавател, колегиален, отзивчив човек, отлично работещ в екип, който умее да внася баланс и спокойствие в колектива.Като научен ръководител на дисертацията ѝ бях впечатлена от упоритата ѝ работа за научно и професионално усъвършенстване, добросъвестност, самовзискателност и в резултат на това напредък и израстване като изследовател. Нейните изяви в МУ-Варна потвърдиха устойчивостта на тези ми впечатления. Трайна се оказа и нейната съпричастност към благородни каузи на общественото здравеопазване и към дейността на Българското дружество по история на медицината, в което тя участва отдавна.

Заклучение

Анализът на цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност ,на гл. ас. Галина Петрова, д.оз. показва, че тя е изграден преподавател и изследовател със значими приноси с теоретико-познавателен и практико-приложен характер. Тя покрива критериите на Закона за развитие на академичния състав в РБ и на ПРАСС на МУ-Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“. Новата академична позиция ще даде възможност за разгръщане на знанията и уменията ѝ за успеха на направление Здравни грижи в МУ-Варна. Всичко това е основание за положителната ми оценка и с убеденост да препоръчам на членовете на Научното жури да гласуват **гл. ас. Галина Илиева Петрова, д.оз да заеме академичната длъжност „доцент“** в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, по специалност „Управление на здравните грижи“, за нуждите на Катедра „Здравни грижи.

01.11.2023г.

Член на НЖ:

доц. Н.Фесчиева, дм